

по-перше, її адекватність рівневі розвитку відповідних суспільних відносин;
по-друге, врахування публічних та приватних інтересів;
по-третє, необхідний рівень правосвідомості та правової культури учасників цивільних правовідносин.

Література

1. Юридическая энциклопедия / под. общ. ред. Б.Н. Топорнина. Москва, 2001. С. 953.
2. Яковлев В.Ф. Гражданско-правовой метод регулирования общественных отношений. 2-е изд., доп. Москва: Статут, 2006. 240 с.
3. Малько А.В. Стимулы и ограничения в праве. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Юристъ, 2005. 250 с.
4. Харитонов Є. Традиція приватного права в Україні. С. 14-19.
5. Астемиров З.А. Понятие юридической ответственности. Советское государство и право. 1979. № 6. С. 59-67.

УДК 346.9 (043.2)

Перепелиця І.Е., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н.В., к.ю.н., доцент

НЕДОЛІКИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ПО ЛІКВІДАЦІЇ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Актуальність данної теми полягає в тому, що юридичні особи є базовими господарськими суб'єктами, які мають на меті забезпечення розвитку ефективної та злагодженої системи цивільного законодавства України. Проте в процесі є випадки, коли юридична особа з певних причин змушена припинити свою діяльність.

Ліквідація є складною процедурою, вимогою якої є розроблення чіткого, поетапного плану припинення діяльності юридичної особи. Дані дії допомагають прорахувати настання всіх можливих ризиків та вирішення багатьох проблем ще на етапі такого планування.

На законодавчому рівні порядок ліквідації юридичної особи встановлено Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та іншими нормативно-

правовими актами. При цьому особливі підстави і форми припинення діяльності окремих видів підприємств встановлено також законами щодо цих підприємств, зокрема законами «Про акціонерні товариства», «Про господарські товариства».

М.В. Телюкіна, розглядаючи проблеми припинення діяльності юридичної особи, пропонує розрізняти залежно від наявності правонаступництва реорганізацію та ліквідацію. Ліквідація, на відміну від інших форм реорганізації, не супроводжується загальним правонаступництвом [5, с. 33]. Аналогічну позицію поділяє М.І. Брагінський, який зазначає, що ліквідація означає припинення юридичної особи, проте не означає переказ прав та обов'язків [6]. Інші автори доповнюють традиційне розуміння ліквідації як припинення комерційної організації двома елементами: спрямованістю на досягнення певної цілі та зміною власників майнового комплексу [7].

Значним недоліком є відсутність законодавчого закріплення поняття «ліквідація», визначення даному поняттю можна дати із загальних ознак розроблених на доктринальному рівні, а саме визначення: ліквідація – це одна із форм припинення юридичної особи. Ліквідація юридичних осіб здійснюється без переходу прав і обов'язків підприємства, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва. При ліквідації підприємства його права й обов'язки припиняються.

Ліквідація є остаточним припиненням існування юридичної особи.

Головною проблемою нормативно-правової бази є регулююче проведення процедури ліквідації. Внаслідок цього власники господарюючого суб'єкта, які вирішили припинити свою діяльність, часто опиняються перед проблемними моментами, які затримують на тривалий час процедуру ліквідації і створюють надлишкові витрати.

Ліквідація підприємства за рішенням власника на даному етапі найбільш популярна форма ліквідації. Вважаю за умісним розглянути саму ліквідаційну процедуру та найбільш проблемна.

Умовно процес ліквідації можна поділити на такі етапами:

1. Прийняття рішення власниками (учасниками, акціонерами) компанії про добровільну ліквідацію компанії та фіксація такого рішення в протоколі загальних зборів учасників [4].

2. Подача документів держреєстратору [1].

3. Дії ліквідаційної комісії.

Проблеми, що виникають при ліквідації підприємства, це, зазвичай, ситуації, такі коли кредитори заявляються вже після

закінчення строку розгляду кредиторських вимог, чим і перешкоджають подальшій діяльності процедури ліквідації, так як в зв'язку із неможливістю їх включення до реєстру вимог кредиторів із огляду на його попереднє затвердження, кредитори намагаються потрапити в реєстр через судове провадження. Внаслідок цього процедура ліквідації буде паралізована.

Та іншими частими варіантами проблем під час ліквідації, коли дебітори відмовляються від погашення заборгованості, і справа теж переноситься до судових залів.

Та також претензії з боку ДФС при обов'язкових перевірках господарюючого суб'єкта. Данні претензії швидко оформлюються в штрафні санкції.

Отже, аналізуючи вищенаведене, можна винести низку проблем при проведенні процедури ліквідації.

Неналежне ведення реєстру кредиторів та невчасне їх інформування про початок ліквідаційної процедури.

Неналежний контроль документообігу та контроль поштової кореспонденції з метою отримання інформації про кредиторські вимоги, можливі позовні вимоги, судові або виконавчі провадження тощо.

Відсутність механізму погашення поточної заборгованості (витрати в процедурі ліквідації) та інформування про неї кредиторів.

Також відсутність належного юридичного супроводу під час перевірок державними службами для запобігання неправомірним висновкам чи рішенням.

Література

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 трав. 2003 р. № 755-IV.
2. Цивільний кодекс України від 16 груд. 2004 р. № 435-IV.
3. Порядок обліку платників податків і зборів: затв. наказом МФУ від 09.12.2011 р. № 1588.
4. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV.
5. Телюкина М.В. Реорганизация как способ прекращения деятельности юридических лиц. Законодательство. 2000. № 1. С. 28-38.
6. Брагинский М.И. Юридические лица. Хозяйство и право. 1998. № 3.
7. Трофимов К.Т. Реорганизация и ликвидация коммерческих организаций: дисс. ... канд. юрид. наук. Москва, 1995. 182 с.
8. Коровайко А.В. Реорганизация хозяйственных обществ. Теория, законодательство, практика: учеб. пособ. Москва, 2001. 106 с.